

KLASA: 602-04/16-04/0070

URBROJ: 355-06-02-17-0007

Zagreb, 29. prosinca 2017. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA **Agencije za znanost i visoko obrazovanje** **u postupku reakreditacije dijela djelatnosti** **Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

1. Uvod

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2017., vrednovan je dio djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Stručno povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije obavilo je posjet visokom učilištu dana 8. svibnja 2017. godine, a njihov se rad temeljio na samoanalizi koju je za navedeni studijski program izradilo visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09), Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) (dalje u tekstu zajednički: Zakoni), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (dalje u tekstu zajednički: Pravilnici) te na temelju dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“.

Nakon obavljenog vrednovanja, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće na koje je svoje očitovanje dalo vrednovano visoko učilište. **Završno izvješće predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.**

Uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva koje sadrži podatke o ispunjenosti uvjeta koje visoko učilište treba ispunjavati u ovom postupku reakreditacije sukladno gore navedenim dokumentima, ocjenu kvalitete te preporuke za poboljšanje kao i očitovanje vrednovanog visokog učilišta i izvješće o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informacijskog sustava kojeg koristi Agencija (Mozvag), Akreditacijski savjet je na 91. sjednici, održanoj dana 19. prosinca 2017. godine, raspravljao o dijelu djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te donio stručno mišljenje.

2. Kvantitativni uvjeti propisani Zakonima i Pravilnicima

Vezano uz kvantitativne uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ne ispunjava kvantitativni uvjet iz članka 83. stavka 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne („Narodne Novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) koje propisuje da je visoko učilište dužno doktorske disertacije trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Stručno povjerenstvo je pritom utvrdilo kako su disertacije dostupne samo zaposlenicima i studentima Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ispunjava sve ostale kvantitativne uvjete za dio djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

3. Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja

Osim provjere kvantitativnih uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima, dokument „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ sadrži i dodatne, odnosno preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja s ciljem dodatnog pojašnjavanja ili nadopunjavanja zakonodavnog okvira te primjene međunarodno prihvaćenih standarda kvalitete.

Vezano uz navedene dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu djelomično ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima moraju udovoljavati mentori navedenog studija (točka 5. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Također, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji traži da programa doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnog/samostalnog istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr. (točka 8. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta).

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete donosi se na temelju uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima odnosno prema kvalitativnim kriterijima koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a ocjenjuju se na sljedeći način: visoka razina kvalitete ili poboljšanja potrebna.

Ocjena kvalitete prema podkriterijima u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu sadržana je u izvješću stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

5. Preporuke za poboljšanje

Stručno povjerenstvo kao glavne preporuke za poboljšanje, a koje se odnose na sve studijske programe iz polja ekonomije, navodi, između ostalog, da bi kandidati uz prijavu na doktorski studij trebali priložiti i prijedlog teme dokorskog rada. Tema dokorskog rada bi trebala biti ocijenjena u sklopu selekcijskog postupka u svrhu odabira najboljih kandidata. Također je istaknuto kako je potrebno poboljšati transparentnost financiranja doktoranada te je potrebno bolje opravdati razine iznosa školarina.

Vezano za ovaj studijski program, a kako bi se poboljšala međunarodna vidljivost Fakulteta, stručno povjerenstvo predlaže Fakultetu da potakne objavljivanje znanstvenih radova u kvalitetnijim međunarodnim znanstvenim časopisima kako bi se povećala kvaliteta rezultata istraživanja (podkriterij 1.1. i 1.3.). Također, stručno povjerenstvo smatra kako bi studijski program mogao dodatno poboljšati svoj ugled tako da eksplicitno navede specijalistička područja istraživanja u kojima bi htio postići izvrsnost na nacionalnoj i regionalnoj razini (podkriterij 2.2.). Dodatno, stručno povjerenstvo je utvrdilo kako Fakultet nema uspostavljen formalni sustav prikupljanja i analize povratnih informacija od doktoranada, bivših studenata i studenata koji su odustali od studija te smatra kako bi se navedeno trebalo poboljšati, štio se osobito odnosi na praćenje studenata koji imaju poteškoća s napretkom na doktorskom studiju (podkriterij 2.3.). S obzirom na nacionalni kontekst, stručno povjerenstvo smatra kako su školarine za ovaj program veoma visoke. Stoga stručno povjerenstvo predlaže Fakultetu transparentnije utvrđivanje školarina (podkriterij 2.10. i 2.9.). Stručno povjerenstvo također preporučuje revidiranje pravila kako bi se omogućila izrada disertacije na engleskom jeziku. Fakultet bi također trebao potaknuti puno više stranih studenata na upis (podkriterij 3.5. i 4.1.). Osim navedenog, stručno povjerenstvo je mišljenja kako bi potencijalni studenti trebali predavati prijedlog znanstvenog istraživanja tijekom upisnog postupka, ne samo kako bi se omogućio bolji odabir kandidata, već i kako bi se studentima na početku programa pomoglo da jasnije i lakše odaberu svoje područje interesa (podkriterij 3.6.). Stručno povjerenstvo dodatno preporučuje sustavno revidiranje i ažuriranje materijala za nastavu (udžbenici, statistički računalni programi) (podkriterij 4.3.).

Ostale preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izvješću stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Preporuka stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog sveučilišnog studija, stručno povjerenstvo je u izvješću preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za obavljanje dijela djelatnosti** Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Naime, stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na studijskom programu propisane kvantitativne zakonske i podzakonske uvjete (točka 2. ove Akreditacijske preporuke), zadovoljava li visoko učilište dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta (točka 3. ove Akreditacijske preporuke) te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema podkriterijima utvrđenim dokumentom „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ (točka 4. ove Akreditacijske preporuke). Navedene podkriterije koji su sadržani u dokumentu

„Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ moguće je procijeniti samo opisnom ocjenom kako je i predviđeno navedenim dokumentom, uz obrazloženje stručnog povjerenstva i njihove preporuke za poboljšanje.

Ključnu ulogu pritom ima ispunjenost uvjeta i kriterija iz ocjene kvalitete koji direktno koreliraju sa zakonski propisanim uvjetima. To znači da, osim uvjeta iz točke 2. i točke 3. ove Akreditacijske preporuke, stručno povjerenstvo pri donošenju preporuke poseban naglasak stavlja na sljedeće podkriterije jer su usko vezani uz uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima:

1. podkriterijima od 4.1. do 4.7. ocjenjuje se prikladnost predviđenih i postignutih ishoda učenja te usporedivost s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **4.7.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je sve ostale potkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

2. podkriterijima 4.1., 3.5. i 3.8. ocjenjuje se vertikalna mobilnost u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **3.5.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je ostale podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

3. podkriterijima 2.1. i 3.2. ocjenjuje se zapošljivost te su oni usko vezani za uvjet iz članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je oba podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

4. podkriterijima 1.2. i 1.3. ocjenjuje se pokrivenost vlastitim znanstveno-nastavnim kadrom te su oni usko vezani za uvjet iz članka 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **1.3.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je podkriterij **1.2.** ocijenilo ocjenom visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu

kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

5. podkriterijima 1.6., 3.3. i 3.10. ocjenjuje se osiguravanje odgovarajućeg prostora i opreme te drugih potrebnih sredstava za izvođenje studijskog programa te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 5., 6., 13. i 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vežano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo sva tri podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

7. Zaključak

Akreditacijski savjet je, raspravljajući o navedenom predmetu, a uzimajući u obzir sve dokumente proizašle iz ovog postupka reakreditacije, posebno završno izvješće stručnog povjerenstva, utvrdio kako je došlo do neujednačenosti između preporuke stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu i ocjena kvalitete i preporuka za poboljšanje u podkriterijima koji su sadržani u izvješću stručnog povjerenstva. Naime, stručno povjerenstvo je preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za obavljanje dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**, dok je, a što je utvrdio Akreditacijski savjet analizom završnog izvješća stručnog povjerenstva, **većinu podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete**. Stoga je Akreditacijski savjet mišljenja kako bi Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu trebalo izdati potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

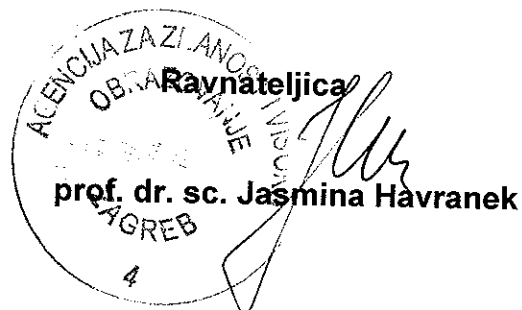
Predlaže se naknadno praćenje navedenog dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kako bi se utvrdilo unaprjeđenje kvalitete sukladno preporukama proizašlim iz postupka reakreditacije.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 91. sjednici, održanoj dana 19. prosinca 2017. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Ekonomija i poslovna ekonomija* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

2. Naknadno praćenje dijela djelatnosti iz točke 1. Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koje obuhvaća sljedeće:

-donošenje akcijskog plana u cilju unapređenja kvalitete **u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde** i dostavljanje akcijskog plana Agenciji te
-izveštavanje Agencije **jednom godišnje** o realizaciji akcijskog plana, uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja u informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministrice, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za visoko obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za znanost i tehnologiju, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
n/p dekana, prof. dr. sc. Lajoš Žager, Trg J. F. Kennedyja 6, Zagreb,
5. Sveučilište u Zagrebu,
n/p rektora, prof. dr. sc. Damir Boras, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb,
6. Pismohrana, ovdje.